

ANTONIO DIANA
PAULI ZACCHIAE

Medici Romani

QVÆSTIONES
MEDICO-LEGALES.

Liber Octavus,

CONTINENS
TITVLOS TRES,

quorum

- Primus* de Irregularitate.
- Secundus* de Remediis Medicis.
- Tertius* de Claufura Monialium.

ADMODVM REVERENDISSIMO
DOMINO DOMINO
ANTONINO DIANÆ
Clerico Regulari,

AC CANONISTÆ CLARISSIMO,

Paulus Zacchias Medicus F.

QUæ ultimam imponerem manum hisce
Quæstionibus meis Medico-Legali-
bus, plura occurrerunt circa irregula-
ritatem adnotanda, quæ medicam spe-
culationem requirebant; ea in unum
Titulum congesti, non contentus iis, quæ sparsim in
aliis libris, quandocumque mihi sese obtulit occa-
sio, adnotaveram. Hæc lux censuræ subijcio, ac no-
mini tuo inscribo, maxime enim consentaneum vi-
sum est Canonicum argumentum Summi Canonistæ
nomine decorare. Vale, ac me ama.

PAV.

PAULI ZACCHIÆ
Medici Romani,
QVÆSTIONVM
MEDICO-LEGALIVM

LIBRI OCTAVI
TITVLVS PRIMVS.

De Irregularitate.

Continens Quæstiones vigintiquatuor,
quarum

- I. Irregularitas quid, & quotuplex, & quenam circa eam Medicus conside-
rare possit. 581
- II. De Irregularitate spiritali, & utrum Medicina exercitium inducat Ire-
gularitatem. 582
- III. De Irregularitate ob causam Morbi in genere. 585
- IV. De Morbis magis specialiter, & primo de iis, qui secundum Canonistas ad
Animum spectant. 586
- V. De Epilepsia, & Apoplexia. 589
- VI. De cæteris Morbis, ex quorum culpa homo evadit Irregularis, & primo de
morbis Capitis. 592
- VII. De vitiis Oculorum. 594
- VIII. De Nasi vitiis, Aurium, ac Labiorum. 598
- IX. De vitiis Oris, Palati, Dentium, Gingivarum, & Lingua. 600
- X. De vitiis Pectoris, partiumque cæterarum spiritalium. 602
- XI. De Stomachi, seu Oesophagi, & Ventriculi vitiis. 604
- XII. De vitiis Intestinorum, Hepatis, & Lienis. 605
- XIII. De Renum, & Vesicæ Urinariae vitiis. 607
- XIV. De vitiis Membrorum generationis. 608
- XV. De externarum partium vitiis, & primo de vitiis Capillorum, cutis capitis,
Colli, Spondilium, & Vertebrarum. 611
- XVI. De faciei, & conspicuarum partium cicatricibus, Maculis & defadatio-
nibus. 612
- XVII. De vitiis Brachiorum, Pedum, & Manuum, ac Digitorum. 613
- XVIII. De Crurum, & ambulationis vitiis. 614
- XIX. De Membris superfluentibus. 615
- XX. De Podagra, & Arthritide. 615
- XXI. De Scabie, & Lepra, cæterisque cutis infectionibus. 616
- XXII. De Morbo Gallico. 618
- XXIII. De Febre, & Peste. 620
- XXIV. De Irregularitate Fæminarum. 622

ij. Ccc 2

LIBER

LIBRI OCTAVI
TITVLVS PRIMVS,
De Irregularitate.

S V M M A R I V M.

- 1 Irregularitas quid, ex Canonistis.
- 2 Irregularitas quid ex propria sententia. § mm. 5.
- 3 Irregularitas spiritualis que.
- 4 Vitium refertur ad corpus, & ad Animum.
- 6 Irregularitatis species.
- 7 Irregularitatis due species, de quibus considerare potest Medicus.
- 8 Deformitas quid.
- 9 Irregularitas incurritur ex vitio proprii corporis, & alieni, & quomodo.
- 10 Chirurgus incidens non est irregularis.
- 11 Irregularis semper non est, qui alium facit irregularem.

Irregularitas quid, & quotuplex, & quanam circa eam Medicus considerare possit.

Q V E S T I O I.

Anta est apud Catholicos sacrorum reverentia, ut merito ii, qui ad ea ministranda per sacros ordines promoventur, non Animi tantum, sed corporis etiam quacunq[ue] notabili labe carere debeant, unde si quando alterutram, vel utramque contraxerint, polluti ob id censeantur, neque ulterius promoveri, aut, si jam promoti sint, in sacris ministrare per sacros canones permittantur. Inter ea vero, quae unam, vel alterutram, vel utramque labem conciliant, unde vel promotionis ad sacra, vel administrationis in iisdem emanat impedimentum, nonnulla sunt, quae Medicam considerationem requirunt, de quibus ipsi quoque Theologi, & Canonistae verba facientes ad Medicos recurrunt, ut in processu sermonis patebit. Ea igitur de re licet jam in vulgatis quaestionibus sparsim, & incidenter nonnulla interdum ad hoc argumentum pertinentia adnotaverim, tamen quia & plura consideranda supersunt, & in particularibus multa occurrunt, quae non leve dubium excitare possunt, de praesenti magis peculiariter de singulis scribere decrevi, quae ad hanc materiam pertinere videbuntur; in quibus pertractandis a consueto, & mihi alias familiari modo non recedam, qui semper is fuit, ut ea tantum quae ad meam professionem spectant, assertive doceam, caetera vero quae ad alios pertinent professores, proponam tantum, aut non nisi conditionaliter, & quatenus non aliter iisdem professoribus visum fuerit decidere ambigam, quod tanto curiosius & in aliis argumentis praestiti, & in iis praestabo, quanto ad Theologos, & Canonistas ea spectare magis

noverim, cum non nisi prout hi edocere ex Catholicae fidei documentis me debent, omnia, ac singula a me proferri desiderem.

Ante omnia igitur quaerendum primo est, quid nam sit Irregularitas, quae quidem a Canonistis diversimode definitur; plures tamen eorum conveniunt in hoc, quod Irregularitas Canonicum impedimentum sit ex facto, vel defectu proveniens, quo quis prohibetur ad sacros ordines promoveri, aut in sacris ministrare. Nicol. Plovius ex Duran. de Irregularit. nu. 1. & ex Io. Andrea, & Archidia. Majol. de Irregularit. lib. 1. cap. 1. nu. 1. & ex Medicis Gaspar Tristan. de Cleric. Med. §. 2. Habet etiam suam peculiarem definitionem Navarra in Manuel. cap. 27. num. 191. aliaque ex aliis affert idem Majol. loco citato. quas tamen putat ipse non explicare rem totam (rei naturam dixerit Philosophus) immo difficile omnino existimat veram ejus rei definitionem asserere, quod tamen non videtur adeo arduum, quin definitio assignata non videatur sufficiens ad rei Naturam explanandam multo melius, quam aliae per eum allatae, & mihi quidem quatenus saltem ad meum facere possit argumentum ea sufficientissima videtur. si tamen peculiarem Irregularitatem, de qua Medicus signanter considerare potest, definire velim, dicam, Irregularitatem esse impedimentum ab Animi, vel corporis vitio emanans, cujus causa prohibetur homo a Canonibus ad sacros ordines promoveri, vel in sacris ministrare. Dico ergo esse impedimentum, quia Irregularitas hoc peculiare habet, ut impediatur hominem ad ea consequenda ex sacris, quae caeteri libere consequi possunt, & absque ulla exceptione. Dicitur deinceps est, emanans ab Animi, vel corporis vitio, non ut comprehendam eos morbos, quos ad Animum referunt Canonistae, ut Dementiam, Epilepsiam, & his non absumiles, hos enim ipsos morbos, qui ad Animum spectant, Medici ad corpus referunt, quod ex vitio corporis hi quoque originem habeant, sed ut comprehendam quasdam irregularitates ex facto, vel defectu provenientes, ut quae oritur ex debilitatione, mutilatione, & privatione membrorum in alio ex culpa admitta, haec enim videntur Animum coinquinare ob reatum, cum ad corpus nihil pertineant, & idcirco has irregularitates jure merito spirituales appellaverim, caeteras autem corporales.

Dicitur insuper est ex vitio, non ex morbo, quia vitium & ad corpus, & ad Animum referri potest, ut patet ex l. Ob que vitia. ff. de Adil. edil. licet idem de morbo eveniat, sed certe universalior est acceptio vitii, quam morbi non ob aliud, nisi quia vitium ad Animum quoque, & ad mores refertur, non sic autem morbus, nisi per similitudinem, nam timiditatem, mectitiam, iracundiam, & id genus alios affectus dixerimus, non morbos, at caecitatem, mutitatem, surditatem, & morbos dicemus, & vitia, quae luculentius patent pest. 1. ff. eod. Caetera denique verba declarant Irregularitatis effectus.